

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 11 (54)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2015

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 11 (54). — Рівне: РДГУ, 2015. — 248 с.

Збірник наукових праць містить статті за матеріалами першої регіональної науково-практичної конференції «Оптимізація процесу навчання іноземних мов у закладах освіти гуманітарного та технічного напрямів», організованої Рівненським державним гуманітарним університетом і Національним університетом «Острозька академія» 22 квітня 2015 року, та інші статті із загальноосвітніх проблем формування особистості, використання особистісно-зорієнтованих, інтерактивних, інформаційно-комунікаційних й інших інноваційних освітніх технологій, історичного досвіду навчання та виховання у дошкільних, загальноосвітніх і вищих навчальних закладах.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, вихователів та вчителів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Сверлюк Ярослав Васильович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 9 від 24.04.2015 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 10 — 3.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

The summary. This article is devoted to the study of notional readiness to professional activity of future foreign language teachers. Special attention is paid to some specific individual psychological peculiarities, necessary for professional activity.

Key words: readiness, notional readiness, personal notion.

Одержано редакцією 05.02.2015 р.

УДК: 378. 147: [373. 5. 011. 3 – 051: 81' 243]

Т.С. СУХОМЛИН

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Резюме. У статті розглядається поняття професійного світогляду та професійної компетентності педагога, наводиться класифікація професійних знань, умінь та навичок, які складають когнітивно-технологічний компонент професійної компетентності викладача іноземної мови.

Ключові слова: професійний світогляд, професійна компетентність, соціокультурний компонент, аутопсихологічний компонент, когнітивно-психологічний компонент, персональний компонент.

Актуальність теми дослідження. Становлення відкритого демократичного суспільства в нашій країні, процеси модернізації всіх сфер людської діяльності, у тому числі й освітньої діяльності, зумовили новий підхід до проблеми формування професійного світогляду студентів. Сучасна освітня ситуація вимагає якісно нового фахівця, який має відповідні компетенції, здатного адекватно реагувати на виклики сучасності, знаходити нестандартні рішення для розв'язання професійних проблем.

Постановка проблеми. Оскільки українське суспільство є динамічною системою, перебуває у постійному розвитку, відкрите для змін, професійний світогляд майбутнього вчителя – це необхідний імператив формування культури соціально відповідальної та активної особистості, що є надзвичайно актуальним для сьогодення.

Роботи таких сучасних дослідників, як Н. Барсукова, М. Боровков, О. Веселова, Л. Єгорова, О. Жеглова, В. Кохановський, В. Кузнецов, Л. Мігіна, О. Огурцов, О. Редькіна, З. Решетова, В. Романова, В. Старосотникова, С. Тебієва, Т. Туркіна, Ю. Хайрулліна, Т. Шишелова, В. Яковлев та ін. утворюють науковий дискурс, у межах якого розгортається аналіз досліджень.

Незважаючи на значну увагу дослідників до питання професійної підготовки студентів педагогічних ВНЗ, аналіз наукових досліджень, власний дослідницький пошук і стан сучасної освіти дозволяють припускати, що проблема формування професійного світогляду майбутніх викладачів все ще залишається невирішеною.

У зв'язку з цим **метою** даної роботи є дослідити умови формування професійного світогляду студентів іноземної філології у сучасному освітньому просторі як методологічну проблему.

Тому **завданнями** нашого дослідження є розкрити значення та класифікацію професійних характеристик викладача, визначити основні компоненти його професійної компетентності, визначити структуру, етапи та умови розвитку професійного світогляду майбутнього вчителя іноземної мови.

Виклад основного матеріалу досліджень. Професійний світогляд – це провідна інтегральна якість особистості, характерною рисою якої є вибіркове і мотиваційне відношення індивіда до вибору професії відповідно до його покликання, ідеалів та інтересів.

Структура професійного світогляду складається зі змістовної сторони намірів чи планів індивіда щодо вибору галузі, професії, спеціальності, функціональної придатності особистості (схильностей і здібностей), мотиваційної сфери (обґрунтування вибору) і психологічної готовності майбутнього вчителя до роботи за обраною професією [7, 28].

Професійний світогляд характеризує професійний розвиток особистості і з'являється до моменту вибору професії, навчального закладу, що відповідає першому етапу професійного самовизначення особистості і характеризується професійними інтересами, прагненнями, схильностями, а також ставленням до самої проблеми вибору професії, мотивами і найближчими намірами.

На першому етапі формування професійного світогляду інтерес до професії переважно тримається на привабливості її зовнішніх сторін і безпосередньо пов'язаний із переживаннями свого ставлення в даний момент. Перший етап формування закінчується вихованням інтересу до діяльності з оволодіння професією і становить собою нижчу стадію розвитку професійного світогляду. Вища стадія якого проявляється у вигляді схильностей, якостей та переконань особистості.

Другий етап формування професійного світогляду завершується готовністю спеціаліста до самостійної професійної діяльності [3, 9].

Можна виділити такі **умови для розвитку професійного світогляду** студентів:

- забезпечення усвідомлення студентами завдань та вимог майбутньої професії;
- формування в студентів професійно-психологічної спрямованості;
- організація активності кожного студента;
- врахування у процесі навчальної взаємодії зі студентами індивідуальних особливостей кожного;
- організація керованої самостійної роботи студентів [9, 64].

Процес розвитку професійного світогляду студентів породжує якісну зміну професійної спрямованості, яка проявляється в динаміці і характері взаємозв'язку її структурних компонентів: мотивів вибору професії, навчальних мотивів і системи уявлень про обрану професію, і обумовлена етапом навчання (курсом) та специфікою спеціальності.

Особливості професійного світогляду студентів, зумовлені специфікою спеціальності, виражені в змісті мотивів професійного вибору та навчальних мотивів.

Сьогодні досить часто якість професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя розглядається через призму поняття “професійна компетентність”.

Компонентами професійної компетентності вчителя іноземних мов є такі: соціокультурний, аутопсихологічний, когнітивно-технологічний та персональний [6, 137].

Соціокультурний компонент. Він поєднує у собі два поняття: соціальність та полікультурність. Бути соціально компетентним учителем – це усвідомлювати значущість педагогічної діяльності, розуміти суть соціальних проблем, що існують як у суспільстві, так і в світі. Полікультурний аспект вказує на те, що вчитель повинен одночасно усвідомлювати себе носієм національних цінностей і мати планетарне мислення. Спрямованість на вивчення мови та культури визначає одну зі стратегічних ліній сучасної мовної освіти та характеризується у мовній педагогіці як соціокультурний підхід. Багатоаспектна соціокультурна освіта (загальнокультурна, країнознавча, лінгвокраїнознавча, тощо) є обов'язковим компонентом мовної підготовки викладача.

Згідно нової програми вивчення іноземних мов у вищій школі, основною метою навчання іноземних мов є формування комунікативної компетенції студентів. В межах соціокультурного підходу до навчання іноземних мов під міжкультурним спілкуванням ми розуміємо функціонально обумовлену комунікативну взаємодію людей, які виступають носіями різних культурних спільнот.

Під час іншомовного міжкультурного спілкування в якості інструменту виступає мова, яка є іноземною для всіх чи деякої частини учасників цієї міжкультурної взаємодії. Тому формування соціокультурної компетенції є необхідною умовою підготовки майбутнього вчителя до міжкультурного спілкування [6, 174].

Аутопсихологічний компонент. Сучасні вчені розглядають його як елемент професійного розвитку людини і вважають, що аутопсихологічна компетенція складається з інформованості людини про способи професійного самовдосконалення, а також про сильні й слабкі сторони власної особистості та її діяльності. В аутопсихологічній компетенції увага акцентується на властивостях особистості, що дозволяють спрямовувати активність людини на самопізнання, адекватну самооцінку, самоконтроль і самокорекцію [6, 193].

Когнітивно-технологічний компонент. Необхідним компонентом професійної компетентності вчителя є когнітивно-технологічний, до складу якого входять професійні знання, вміння і навички.

Вивчаючи формування професійної компетентності майбутніх учителів іноземних мов, вважаємо за необхідне окремо розглянути іншомовну комунікативну компетенцію, що має бути сформованою у студентів факультетів іноземної філології.

Дослідники визначають іншомовну комунікативну компетенцію, як засвоєння етно- і соціально-психологічних еталонів, стандартів, стереотипів поведінки людини та ступінь володіння нею “технікою” спілкування іноземною мовою. Це поняття крім вищезазначених, містить ще й мовну компетенцію.

Слід зазначити, що знання мови складається з опанування студентом чотирьох видів мовленнєвої діяльності (говоріння, читання, письма та аудіювання).

У процесі виконання мовленнєвих дій, що є одиницями мовленнєвої діяльності, формуються навички, а в процесі виконання мовленнєвої діяльності формуються вміння [6, 213].

Персональний компонент. Він є тісно пов'язаним із професійно-значущими якостями педагога. Поняття професійно-значущого об'єднує внутрішнє і зовнішнє, виокремлює і конкретизує головне в предметному змісті мотивації і регуляції поведінки педагога. Якості особистості, що залучені до процесу становлення професійної діяльності, впливають на її продуктивність і надійність [6, 242].

Таким чином, **основними функціями навчання** у вищому навчальному закладі, спрямованими на професійне становлення особистості майбутнього спеціаліста, є наступні:

1. Формування професійних (цільових, смислових, операційних) настанов.
2. Формування системи професійно важливих знань, науково-культурного світогляду.
3. Формування професійно важливих умінь і навичок.
4. Розвиток професійно важливих здібностей (інтелектуальних, перцептивних, комунікативних, експресивних, організаторських, мовних та ін.).
5. Розвиток духовних потреб майбутнього фахівця, морально-етичне вдосконалення його особистості.
6. Сприяння самоактуалізації кожної особистості, розвитку індивідуальності [1, 22].

Динаміка змісту професійного світогляду студентів від першого до п'ятого курсу має свої особливості. Це проявляється у зміні розуміння студентами соціальної значущості професії, розширенні уявлень про обрану діяльність, про професійно значущі якості професіонала, а також в динаміці відносин студентів до професії та до себе як спеціаліста.

Висновок. Отже, враховуючи все зазначене вище, можна зробити висновок, що структура професійного світогляду та її зміст змінюються разом з особистісним зростанням фахівця. З розширенням професійних уявлень студентів змінюється і мотивація навчання, і задоволеність вибором, і професійні плани, і саме ставлення до праці. Розвиток професійного світогляду у процесі навчання у вузі, його якісно новий рівень, у свою чергу, ведуть до подальшого особистісного і професійного росту майбутнього вчителя іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Овчарук О.В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід та українські перспективи. Бібліотека з освітньої політики / О.В. Овчарук. – К.: К.І.С., 2004. – 112 с.
2. Барсукова Н.К. Один из подходов к формированию научного мировоззрения студентов / Н.К. Барсукова, Т.И. Шишелова // Современные проблемы науки и образования. – 2008. – № 4. – С. 60-61.
3. Веселова Е.А. Формирование научного мировоззрения студентов в образовательно-воспитательном процессе высшей школы: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Е.А. Веселова. – Нижний Новгород: Нижегород. гос. архитектурно-строительный ун-т, 2008. – 27 с.
4. Егорова Л.С. Процесс формирования профессионального мировоззрения студенческой молодежи / Л.С. Егорова, В.Ю. Старосотникова // Вест. Нижегород. ун-та им. Н.И. Лобачевского. Сер.: Социальные науки. – 2009. – № 4 (16). – С. 58-63.
5. Жеглова О.А. Формирование языковой личности студентов вуза в условиях гуманитаризации высшего образования / О.А. Жеглова // Молодой ученый. – 2011. – № 6, т.2. – С. 148 – 150.
6. Кузнецов В.Н. Основания современного мировоззрения: социологические особенности мировоззрений 2012 года и последующих лет в контексте РИО+20 / В.Н. Кузнецов. – М.: Книга и бизнес, 2012. – 685 с.
7. Митина Л.М. Психологическое сопровождение выбора профессии / Л.М. Митина. – М.: Флинта, 1998. – 180 с.
8. Мусалаева А.Р. Особенности формирования профессиональной направленности психологов в период вузовского обучения / А.Р. Мусалаева. – Ставрополь: СевкавГТУ, 2004. – 25 с.
9. Пряжников Н.С. Профессиональное и личностное самоопределение. – М.: Изд-во «Институт практической психологии», 1996. – 256 с.
10. Редькина Е.Б. Влияние особенностей мотивации формирования мировоззрения на уровень его развития у учащихся: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Е.Б. Редькина. – М.: МГУ им. М.В. Ломоносова, 1992. – 21 с.
11. Решетова З.А. Психологические основы процесса подготовки студентов вуза / З.А. Решетова. – Полтава: ПГПИ, 1991. – 78 с.

Т.С. СУХОМЛИН. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

Резюме. В статье рассматривается понятие профессионального мировоззрения и профессиональной компетентности педагога, приводится классификация профессиональных знаний, умений и навыков, которые составляют когнитивно-технологический компонент профессиональной компетентности преподавателя иностранного языка.

Ключевые слова: профессиональное мировоззрение, профессиональная компетентность, социокультурный компонент, аутопсихологическая компонент, когнитивно-психологический компонент, персональный компонент.

T.S. SUKHOMLYN. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF PROFESSIONAL OUTLOOK FORMATION OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

The summary. The article discusses the concept of professional outlook and professional competence of the teacher, a classification of professional knowledge and skills that make up the cognitive and technological component of professional competence of a foreign language teacher.

Key words: professional outlook, professional competence, social and cultural component, autopsychological component, cognitive psychological component, personal component.

Одержано редакцією 13.02.2015 р.

УДК: 377. 3: 070

Н.Р. БОБАЛЬ

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕКСТІВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ФОРМУВАННІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Резюме. В статті обґрунтовано доцільність використання текстів ЗМІ у формуванні соціокультурної компетентності, окреслені основні критерії відбору текстів, етапи роботи, типи завдань, а також перелічені уміння, які здобувають студенти у процесі роботи з текстами ЗМІ.

Ключові слова: соціокультурна компетентність, тексти ЗМІ, мова ЗМІ.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У Загальноєвропейських рекомендаціях із мовної освіти особлива увага приділяється необхідності формування навичок міжкультурного спілкування у процесі навчання іноземних мов: здатності встановлювати зв'язок між власною та іноземною культурою, готовності виконувати роль посередника між різними культурами, ефективно керувати розв'язанням конфліктів тощо. Таким чином, особлива увага приділяється формуванню соціокультурної компетентності. На нашу думку, *соціокультурна компетентність студентів* – це їхня здатність реалізувати набуті в процесі навчання знання про різноманітність культур, вміння знаходити й

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Безкоровайна О.В. Формування міжкультурної толерантності студентів-філологів у контексті аксіологічної парадигми.	4
Сяська Н.В. Особливості засвоєння англійської лексики постичного жанру майбутніми учителями-філологами.	7
Тадесва М.І., Левицька В.А. Вплив реформаторських процесів у сфері мовної освіти старшокласників Польщі на удосконалення мовної освіти в Україні.	10
Тадесва М.І., Купчик Л.Є. Удосконалення змісту сучасної шкільної іншомовної освіти в Австрії.	14
Середюк Л.А. Про підготовку студентів-філологів мовних спеціальностей в умовах запровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій навчання іноземної мови.	18
Панов С.Ф. Розвиток інформативної компетенції за допомогою інформаційних технологій у технічних перекладачів морської галузі.	21
Журба К.О. Виховання смисложиттєвих цінностей в учнів основної і старшої школи у психологічному дискурсі.	24
Годунко Л.В. Сучасні досягнення у формуванні змісту підготовки вчителя іноземних мов для початкової школи у європейських країнах.	27
Павлович Ю.П. Основні підходи до формування змісту навчання іноземних мов у початкових школах Словацької Республіки.	31
Денісєва О.І. Чинники модернізації змісту середньої гуманітарної освіти Австрії.	35
Петренко С.В. Навчальний потенціал мультимедійного програмного забезпечення у викладанні іноземної мови.	37
Гронь Л.В. Відбір текстового матеріалу для розвитку іншомовних експресивних умінь студентів мовних факультетів вищих навчальних закладів.	41
Гасва Н.І. Типологія вправ для навчання іноземних мов.	44
Сойчук Р.Л. Обґрунтування системи виховання національного самоствердження в учнівської молоді.	46
Бісовецька Л.А. Комп'ютерні ігри як засіб підвищення мотивації у навчанні англійській мові дітей дошкільного віку.	50
Ціпан Т.С. Мовленнєві афоризми та їх використання у практиці англійської мови.	53
Літвінчук А.Т. Шляхи оптимізації іншомовної професійної підготовки студентів немовних вищих навчальних закладів.	56
Павлюк Г.С. Комунікативна культура як один із аспектів формування гуманістичної спрямованості молодших школярів.	60
Олесюк Л.В. Зміст формування іншомовної лексичної компетенції.	63
Ільчук М.П. Аудіювання як засіб розвитку комунікативних здібностей учнів.	66
Безкоровайна О.В., Ковальчук О.В. Використання методу асоціативних символів у процесі навчання іноземної мови на початковому ступені.	69
Безкоровайна О.В., Багнюк К.Р. Вивчення іноземної мови за допомогою сучасних інформаційних технологій (Інтернет-ресурсів) у навчально-виховній діяльності учнів старших класів.	72
Сенюк А.О. Педагогічні тести як засіб перевірки англійської граматичної компетентності в учнів основної школи.	75
Ліщук Т.С. Навчання учнів техніки читання англійською мовою у початковій школі.	78
Третякова К.В. Організація самостійної роботи студентів із використанням Internet-ресурсів як засобів диференціації, оптимізації та індивідуалізації навчання.	82
Голубєва І.В. Ідентифікація та педагогічний супровід лінгвістично обдарованих учнів – представників різних мов і культур у США.	85
Лобанова С.І., Стернічук В.Б. Оптимізація навчання іноземних мов у технічних вищих навчальних закладах шляхом впровадження методик правильного виправлення мовних помилок.	87
Перова С.В. Перекладацька компетентність у сфері професійної комунікації майбутніх фахівців немовних спеціальностей.	90
Мартинюк А.П., Губіна А.М. Організація курсу іноземної мови за професійним спрямуванням у технічному вищому навчальному закладі.	94
Маковська Г.Я., Пархоменко О.Т. До питання мотивації при вивченні іноземної мови.	97
Антохова Н.І. Психолого-педагогічна технологія розвитку творчого потенціалу майбутнього вчителя іноземних мов.	100
Нестеренко І.Б. Модернізація змісту підготовки вчителя іноземних мов у Польщі за умов європейської інтеграції.	105
Денисюк Л.В., Данілова Н.Р. Навчання читанню й перекладу професійно-орієнтованого тексту на заняттях англійської мови у вищих навчальних закладах.	107
Триндюк В.А. До питання іншомовної підготовки студентів технічних університетів.	110
Мазурок О.М. Смислова готовність майбутнього вчителя іноземної мови до професійної діяльності.	113

<i>Сухомлин Т.С.</i> Педагогічні умови формування професійного світогляду майбутнього вчителя іноземної мови.	116
<i>Бобаль Н.Р.</i> Особливості застосування текстів засобів масової інформації у формуванні соціокультурної компетентності.	118
<i>Потенко Л.О.</i> Роль інноваційних технологій у навчанні іноземних мов у вищій школі.	121
<i>Фрідріх А.В.</i> Формування національних цінностей в студентів у навчально-виховному процесі.	125
<i>Горобець І.А.</i> Інформаційно-комунікаційна компетентність керівника вищого навчального закладу як важлива складова його професійної культури.	129
<i>Горчак Т.Г.</i> Визначення структурних компонентів природничої обдарованості.	132
<i>Карпенчук С.Г.</i> Ідеї Яна Амоса Коменського в контексті сучасного педагогічного інформаційного простору.	136
<i>Казанцева Л.І.</i> Теоретичні питання формування дитячого білінгвізму: психолінгвістичний і психолого-педагогічний аспекти.	141
<i>Галаманжук Л.Л.</i> Структурно-функціональна модель системи превентивного розвитку рухової активності дітей дошкільного віку у процесі занять з фізичної культури.	145
<i>Падалка О.І.</i> Формування педагогічних цінностей у майбутніх фахівців дошкільної освіти в процесі професійно-педагогічної підготовки.	153
<i>Павлюк Т.О.</i> Інноваційні засоби навчання дітей старшого дошкільного віку математики.	156
<i>Козачук М.В.</i> Адаптація дітей з особливими потребами до умов інклюзивного дошкільного закладу.	160
<i>Лаба Н.Г.</i> Врахування синдромного аналізу дефекту розвитку при побудові освітньої траєкторії дитини в умовах інклюзивного дошкільного закладу.	163
<i>Лопачук Г.П.</i> Розвиток пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку загального розвитку та з особливими потребами у процесі рукотворчої праці.	167
<i>Косарєва О.І.</i> Феноменологічні ознаки нарцисизму.	170
<i>Беленька Г.В.</i> Адаптація обдарованих дітей до умов навчання у початковій школі.	173
<i>Щербакова Н.М.</i> Інформаційно-комп'ютерні технології у формуванні в учнів початкової школи ціннісного ставлення до власного здоров'я.	176
<i>Суботюк В.І.</i> Теорія і практика екологічної освіти молодших школярів наприкінці ХХ століття: проблеми розвитку.	180
<i>Павленко А.С.</i> Сім'я – як головний елемент соціального становлення особистості.	185
<i>Янцур М.С.</i> Професійна активізація учнів загальноосвітніх навчальних закладів.	187
<i>Грицюта О.Ф., Остапчук М.В.</i> Вплив християнських цінностей на самовизначення особистості в підлітковому віці.	194
<i>Галатюк Ю.М., Галатюк М.Ю., Галатюк Т.Ю.</i> Творча пізнавальна ситуація у контексті проектування та організації творчої навчальної діяльності.	197
<i>Сіпайло В.О.</i> Використання письмових інструкцій в процесі профільного навчання (на прикладі профілю «Швейна справа»).	200
<i>Савельєв М.Г.</i> Аналіз поняття «наступність» у контексті педагогічних категорій.	207
<i>Шутяк В.Г.</i> Про підготовку вчителя початкових класів до трудового виховання молодших школярів (огляд педагогічних досліджень з 1957 р. по 1990 р.).	209
<i>Сорочинська Т.А.</i> Професійна підготовка майбутнього вчителя початкових класів у педагогічних закладах Рівненщини (1939-1964 рр.).	213
<i>Тюска В.Б.</i> Розвиток творчого потенціалу студентів у професійно-інтелектуальних клубах.	217
<i>Федосова І.В.</i> Особливості розвитку вищої інженерно-технічної освіти в зарубіжних країнах у другій половині ХІХ ст.	221
<i>Дупак Н.В.</i> Принципи інноваційної діяльності педагога в умовах модернізації системи професійної освіти.	226
<i>Лісова С.В.</i> Педагогічні умови підготовки майбутніх вчителів технологій до інноваційної діяльності.	229
<i>Герасименко О.А., Фециук Ю.В.</i> Методичні підходи в підготовці студентів до проектування меблів засобами графічної програми PRO 100.	233
<i>Попова А.Б.</i> Особливості орфоєпії та її роль у вихованні майбутнього артиста-вокаліста.	239
<i>Відомості про авторів.</i>	243
<i>Зміст.</i>	246